

**Oponentský posudek na diplomovou práci Lucie Hurychové
na téma
„Problémy trestního soudnictví nad mládeží -
komparace české a švýcarské právní úpravy“**

Rozsah diplomové práce: 92 stran včetně seznamu použité literatury a příloh

Datum odevzdání práce: 23.5. 2013

1. Aktuálnost tématu:

Přestože je zákon o soudnictví ve věcech mládeže pokrokovou normou odpovídající současným trendům zacházení s delikventní mládeží, je diskuse o trestní odpovědnosti a způsobech postihu této skupiny pachatelů stále živá. V souvislosti s výskytem některých velmi brutálních činů spojených se závažnými následky zesilují hlasy volající po snížení dolní věkové hranice trestní odpovědnosti a zpřísnění sankcí uplatňovaných vůči dětem a mladistvým. Pohled na řešení těchto problémů v zahraničí je proto nepochybně společensky přínosný.

2. Náročnost tématu:

Zpracování tématu předpokládá důkladnou znalost trestněprávní materie i souvisejících kriminologických otázek. Zkoumání zahraniční právní úpravy vyžaduje vedle studia speciálního trestního práva uplatňovaného vůči mládeži i patřičnou orientaci v celkové koncepci cizího právního systému. S potřebou proniknout do tohoto systému jsou spojeny též nároky na jazykovou vybavenost diplomantky.

3. Hodnocení práce podle stanovených kritérií:

Cíl práce je vhodně vytyčen a odpovídá zaměření práce. Diplomantka hodlá komparací obou právních úprav přispět k nalezení takových řešení, která by mohla být prospěšná pro další vývoj trestního soudnictví nad mládeží (viz str. 2 práce).

Práce je přehledně uspořádána. Výklad je rozdělen do tří kapitol, úvodu a závěru. Jednotlivé kapitoly jsou podrobně vnitřně členěny, což usnadňuje orientaci v textu.

Systematika práce je koncipována v souladu s vymezeným cílem. V první kapitole je obsažen popis české právní úpravy, zahrnující charakteristiku obecných ustanovení ZSVM, vymezení podmínek pro ukládání opatření mladistvým, obsah a podmínky pro ukládání jednotlivých výchovných, ochranných a trestních opatření a problematiku řízení v trestních věcech mladistvých a ve věcech dětí mladších patnácti let. Druhá kapitola, pojednávající o švýcarské právní úpravě, je sestavena podle podobného klíče. V jejím úvodu jsou objasněny základní zásady a oblast působnosti švýcarského JStG, následuje problematika vyšetřování, problematika sankčního systému, který je podle JStG tvořen ochrannými opatřeními a tresty, a otázka promlčení. Srovnání obou právních úprav je provedeno v kapitole třetí. Předmětem komparace jsou především obecné otázky (zejména účel zákona, vymezení okruhu osob, jichž se obě právní úpravy týkají, a diferencovaný přístup k nim), dále sankce obsažené v obou právních úpravách a způsoby řízení ve věcech osob podléhajících porovnáváním úpravám. V závěru práce diplomantka naznačuje svůj postoj k oběma úpravám a uvádí některé náměty, které by mohly přispět k účinnějšímu postihu osob mladších osmnácti let v České republice.

Po metodologické stránce práce vychází ze studia odborné literatury a aktuálních internetových zdrojů. V seznamu použité literatury jsou poměrně bohatě zastoupeny švýcarské publikace, skromnější je však okruh tuzemské literatury, v němž postrádám některé stěžejní publikace věnované této problematice (např. velký komentář k zákonu o soudnictví ve věcech mládeže, významné monografie a publikace Institutu pro kriminologii a sociální prevenci).

Po obsahové stránce práce přináší řadu zajímavých poznatků o švýcarském trestním právu mládeže a jeho praktickém uplatnění. Diplomantce se podařilo výklad podat srozumitelnou formou, i když překlad některých pojmů mohl být jazykově vytríbenější (např. místo výrazu zavinění na str. 25 a násl. by s ohledem na konstrukci trestného činu ve švýcarském trestním právu bylo vhodnější použít termín vina, obsahově zcela výstižný zřejmě není ani výraz privátní zařízení použitý na str. 36 při překladu čl. 15 JStG aj.). Oceňuji i srovnávací analýzu, která svědčí o pečlivém studiu zahraniční literatury a promyšleném přístupu ke zpracování získaných informací. Ve srovnání s těmito částmi práce působí obsahově poněkud nevyváženě kapitola věnovaná tuzemské právní úpravě, která se omezuje na pouhý popis právní úpravy, místy dokonce zkratkovitý nebo zjednodušený (viz např. výklad o podmíněném odložení trestního opatření na str. 8, o podmínkách pro uložení opatření domácího vězení na str. 15 aj.).

Věcná pochybení jsou v práci zcela ojedinělá. Upozorňuji zejména na str. 67 odst. 2, kde diplomantka zaměnila podmínky pro upuštění od potrestání s podmínkami účinné lítosti, a na str. 73 odst. 2, kde je nesprávně vymezen okruh trestních opatření ukládaných mladistvým podle ZSVM.

Stanoviska obsažená v práci jsou náležitě odůvodněná a svědčí o samostatné práci diplomantky s použitými prameny. Pozitivně hodnotím i závěrečné úvahy diplomantky, přestože její návrhy na snížení věkové hranice trestní odpovědnosti a ukládání krátkodobých trestů odnětí svobody mi nejsou blízké.

4. Otázka k obhajobě:

Rozdíly v praktickém využití sankcí ukládaných mladistvým v obou srovnávaných zemích (diplomantka by mohla uvést dostupná statistická data o počtech odsouzených mladistvých a počtech jim ukládaných sankcí v obou srovnávaných zemích).

5. Práci doporučuji k obhajobě.

6. Navržený kvalifikační stupeň: velmi dobře

JUDr. Marie Vanduchová, CSc.

V Praze dne 5.7. 2013

